

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

*Grup Parlamentari
Socialdemòcrata*

INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA AL CONSELL GENERAL DEL DIA 24 DE FEBRER DEL 2009

La intervenció d'aquest matí del cap de Govern és molt il·lustrativa d'aquest final de cicle liberal. Permet fer aparèixer l'increïble miopia política amb què el Govern ha tractat la qüestió de les relacions amb Europa i també posa en evidència la indefugible necessitat d'anar vers una forta transparència en l'activitat econòmica i financera andorrana.

L'arrogància, desplaçada i fregant el ridícul institucional, manifestada pel cap de Govern en la roda de premsa del divendres 13 de febrer, després d'haver pogut escoltar al Representant del Copríncep francès, que ens digué que fins aquí havíem arribat, confirma el fracàs del Govern liberal.

La temptació d'amagar les pròpies responsabilitats en presumptes campanyes orquestrades o en teories conspiradores per insinuar que "ens volen fer mal" és un error que tindrà un cost polític i que, de moment, perjudica molt la imatge exterior d'Andorra.

El plantejament curt-terminista, de vol gallinaci, del Govern ha anat acompanyat durant quatre anys d'una operació de dissimulació adreçada a disfressar la realitat i a minimitzar les conseqüències de l'immobilisme.

I a enganyar.

Però els fets són tossuts. Al capdavant la realitat s'ha resistit a plegar-se als desitjos i a les fantasies. I ens ha vingut a picar a la porta de tots amb una fermesa que preocupa.

Malgrat això, en les declaracions aparegudes a l'edició del dimarts passat, 17 de febrer, a *El Periòdic d'Andorra*, el cap de Govern persistia en el seu rígid dogmatisme i deia:

"Fer cas al que diu el senyor Frémont canviaria completament l'estratègia seguida.

... però jo no la puc canviar perquè voldria dir que no he estat coherent. Amb tota la feina que s'ha fet seria totalment indefensable, políticament."

És ben evident que la situació actual, fruit d'una estratègia equivocada, s'inscriu perfectament en aquella frase del financer Warren BUFFET que diu:

”Quan el mar es retira hom descobreix els que es banyaven despullats.”

I jo hi afegiria que, per moltes tovalloles que es posin ara, ja no podran tancar les vergonyes derivades de la vostra estratègia equivocada. Es pot canviar de discurs cada vegada que es canvia d'interlocutor. Es pot donar escassa informació al grup parlamentari de la majoria i cap informació a l'oposició. Es pot fins i tot enganyar un temps a part de l'opinió pública. Però no es pot enganyar tothom tot el temps. Avisats n'estaven, senyors del Govern, que Europa no estava disposada a mantenir la situació d'opacitat dels paradisos fiscals.

Ja sabem tots que amb el programa que el PLA va presentar-se a les eleccions l'any 2005 els ha estat molt difícil reconèixer que s'han equivocat.

Pel contrari, el nostre programa del 2005 ja deia que consideràvem “... no solament imprescindible sinó també urgent definir un model econòmic que sigui, alhora, sostenible i arrelat a la manera de ser autòctona, però també acceptable pels nostres veïns.”

I també vam deixar escrit que “... la transparència en l'activitat econòmica ens vindrà imposada, més enllà de raons ètiques evidents, per la dinàmica global dels mercats.” (Programa electoral de les Eleccions Generals 2005 del Partit Socialdemòcrata, pàg. 10, 12, 13 i 14)

Bé doncs, ja hi som. El govern liberal ha perdut i ha fet perdre al país quatre anys. I ara són els nostres veïns que ens diuen que ja n'hi ha prou.

Fa un any, l'esclat de l'escàndol derivat de l'evasió fiscal de contribuents alemanys vers Liechtenstein va suposar un important toc d'atenció. Totes les referències a la crisi entre Alemanya i Liechtenstein feien també sortir, a la premsa del mes de febrer i març de l'any passat, Andorra i Mònaco. Però el govern liberal va mirar cap a una altra banda.

El dia 10 de febrer del 2009, es va reunir a Brussel·les el Consell de la Unió Europea pels afers Econòmics i financers. (ECOFIN) i va examinar un acord anti-frau que la Unió Europea està negociant amb Liechtenstein.

L'ECOFIN assenyala que vol obtenir de Liechtenstein “... una efectiva assistència administrativa i l'accés a la informació que faci referència a totes les formes d'inversió, en particular fundacions i *trusts*.”

Dit altrament: s'acaba el secret i arriba la transparència.

La fortíssima pressió exercida per Itàlia durant els darrers dos anys ha aconseguit, el dia 9 de febrer de 2009, fer desaparèixer el secret bancari en totes les operacions bancàries que es facin des de San Marino vers Itàlia. Així ho va avisar ja el Banc Central de San Marino en un comunicat fet públic el 4 de febrer.

Les autoritats financeres s'han hagut d'avenir, sense més dilacions i excuses, als requeriments del món polític i financer italià i internacional.

Crec important destacar que San Marino fa anys que va signar la carta de compromís amb l'OCDE que li va permetre que aquella institució internacional la retirés de la llista negra de paradisos fiscals no cooperants.

No estar a la llista de l'OCDE no és doncs cap garantia de tranquil·litat i és bo d'assenyalar-ho.

En el marc de la seva estratègia adreçada a combatre l'evasió i el frau fiscals, la Comissió Europea va adoptar el dia 2 de febrer del 2009 dues proposicions de directives adreçades a millorar l'assistència mútua entre les autoritats fiscals dels estats membres de la Unió Europea.

El fet que els estats membres ja no podran invocar el secret bancari per refusar la seva cooperació entre ells constitueix un dels elements claus d'aquestes propostes.

Unes propostes que, contràriament al que va manifestar alegrement el Sr. Albert Pintat sí que afecten i molt a Andorra.

Només cal llegir la proposta de Directiva relativa a la cooperació administrativa en l'àmbit fiscal i aturar-se al Capítol VI (Relacions amb els països tercers) per veure que l'article 23 parla d'intercanvi d'informació amb els països tercers. Allí es diu ben clar que els acords que els estats membres adoptin amb països tercers no poden preveure cap exclusió a l'intercanvi d'informació en matèria fiscal.

Si Andorra vol negociar nous acords amb la Unió Europea o amb països membres està doncs directament afectada per aquests textos.

És un bon moment per recordar a tothom que el passat mes de desembre Ricard FORNESA, expresident de LA CAIXA va reconèixer públicament que van abandonar la seva presència a Andorra per pressions del Banc d'Espanya.

Tal com els socialdemòcrates venim dient en defensar, des de l'any 2004, la nostra proposta d'acord d'associació amb la Unió Europea, tal com va dir Michel Camdessus, tal com va dir l'expert europeu Emerson i tal com s'ha dit en l'últim estudi encarregat pel mateix Govern, no podem pretendre continuar sent tan diferents. Per tant, aquells que vulguin mantenir aquesta diferència a peu i a cavall han d'alçar la bandera que volen ser un paradís fiscal amb tots els ets i uts i han de gosar dir que volen ser les illes

Caiman dels Pirineus. Nosaltres entenem que hem de mantenir un marge diferencial, però que Andorra és diferent sent europea, i per a nosaltres Europa no és el problema, sinó la solució a molts dels nostres problemes. Aquesta és una de les línies divisòries entre la política liberal i el projecte socialdemòcrata.

Senyors i senyores del Govern, toquin de peus a terra i no s'equivoquin: gairebé no hi ha marge de negociació. Ja ens ho va dir a tots el Sr. Frémont.

Com més temps trigarem, més plomes hi deixarem. Hem de fer un pas ferm, en positiu, i l'hem de fer de manera unilateral. Només després podem demanar seure en una taula de negociacions per intentar sortir-ne el més ben parats possible. De les reunions i informacions d'aquests últims dies, del que passa a Liechtenstein i San Marino i del que diu el president francès s'evidencia que cada gran país europeu ha de resoldre la qüestió amb el paradís fiscal geogràficament proper. Amb Liechtenstein és Alemanya, amb San Marino és Itàlia i el representant del copríncep francès ens va venir a dir que hem de resoldre la qüestió bàsicament amb França i Espanya. Des del PS plantegem que si els governs espanyol i francès tenen un acord amb Suïssa, no ens poden tractar pitjor que als suïssos, perquè tenim un acord d'amistat i de bon veïnatge.

Però primer hem de moure fitxa des d'Andorra. I la fitxa en qüestió ja només pot ser una norma legal andorrana, que s'estableixi per un període transitori mentre s'avança en la reforma tributària i els correlatius acords per evitar la doble imposició.

Hem de ser conscients, tots plegats, que han passat tot just deu dies de la visita del representant del Copríncep francès, però la pressió no ha pas afluixat sinó que s'agreuja cada dia.

El dimarts 17 de febrer, a tres quarts de nou del matí, el màxim dirigent del Fons Monetari Internacional, Dominique Strauss-Khan, va declarar a France-Inter que, en la situació actual, cal acabar amb els paradisos fiscals. I emprant una fórmula figurada, per demostrar la seva ferma voluntat, va dir que ell estava a favor d'atacar "... les paradís fiscaux à la dynamite."

Feia aquestes declaracions des de París, poca estona abans de reunir-se amb el secretari general de l'OCDE, Àngel Gurría.

I l'endemà, divendres, dia 20, era el secretari general de l'OCDE, el Sr. Àngel Gurría que declarava a la premsa andorrana que Andorra és lluny de sortir de la llista negra i que necessita encara molts avenços.

L'OCDE, el FMI, la Unió Europea i els nostres dos veïns volen i defensen un nou sistema financer internacional sòlid, transparent i ètic. I aquest objectiu, ens ho han dit diumenge passat, 22 de febrer, des de Berlín, passa per "eradicar els paradisos fiscals". Així de clar ho va declarar el president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero.

“M’alegro que ens haguem decidit a acabar amb els paradisos fiscals” va dir el president de la República francesa abans d’ahir a Berlín.

La negligència i la tossuda infravaloració del problema i de les previsibles conseqüències que comportava l’estratègia de qui dia passa any empeny, ens han portat a aquesta llastimosa situació.

Tal i com deia ahir Òscar RIBAS, en una entrevista publicada a *El Periòdic d’Andorra*, no és creïble “... dir que en aquests dos mesos es dedicarà a buscar una solució per sortir de la llista dels paradisos fiscals, quan durant anys no s’ha fet res al respecte.”

El que se’ns retreu a Andorra no és pas que siguem poc curosos en la lluita contra el blanqueig i el finançament del terrorisme. A Europa saben que això Andorra ho fa i ho fa correctament. El problema és un altre. Es fa greuge a Andorra de no facilitar informació quan la contrapart, generalment l’administració tributària espanyola o l’administració tributària francesa, voldria conèixer l’eventual titularitat d’un compte bancari d’algunes persones no residents.

El problema, doncs, no és tècnic sinó estratègic i polític. El cor, el nus, del problema és un altre. I les solucions proposades –i també les actituds– no poden suposar un menyscapse de l’economia real i de les empreses, perquè sense empreses no sobreviurà l’economia andorrana.

La qüestió fonamental per aconseguir una bona col·laboració financera amb Europa és l’intercanvi d’informació a nivell administratiu. És una qüestió que també esdevé essencial pel futur de la inversió estrangera a Andorra: els operadors francesos, espanyols, els empresaris europeus en general, han de valorar els pros i els contres de fer empresa a Andorra.

I Andorra ha d’avaluar si li convé més defensar el secret bancari i l’opacitat o bé reforçar els lligams amb els veïns i avançar en un acord d’associació amb la Unió Europea.

Andorra ha de decidir, ha de triar, el que vol ser i on vol ser: amb Europa o d’esquena a Europa.

La prioritat, avui, pel sector financer andorrà, al qual hem de reconèixer equilibri i sentit de la responsabilitat aquests dies, és mantenir tant el seu embrancament europeu com la relació adequada amb el sistema de compensació interbancari internacional.

I això significa donar respostes als requeriments d’informació sobre determinats clients que ens pugin trametre els ministeris de Finances del països veïns.

Però encara tenim més problemes per la deixadesa del govern liberal.

Del 16 al 19 de febrer, s’ha celebrat a Estrasburg la 41a reunió plenària del GRECO (Grup d’Estats contra la corrupció) del Consell d’Europa.

Per molt que el dia 9 de desembre de l'any passat el govern liberal intentés explicar que era un capdavanter en la lluita contra la corrupció, la realitat és que, la setmana passada, Andorra no ha pogut aprovar el primer i el segon cicles d'avaluació.

L'informe de conformitat sobre Andorra de data 12 de febrer del 2009 assenyala que el Govern no ha dut a terme diverses recomanacions de l'informe que fou examinat a Estrasburg el 8 de desembre del 2006. Tot i que el GRECO havia donat divuit mesos per desenvolupar-les, Andorra no ha arribat a l'hora.

La setmana passada a Estrasburg han recriminat al Govern d'Andorra que només s'han atès de manera satisfactòria un terç de les recomanacions. Les altres només han estat parcialment recollides i almenys dues no han estat ateses.

Esmentaré només tres aspectes en els quals el govern liberal ha aconseguit que, una altra vegada, Andorra tingui mala nota.

- 1) En la recomanació VII el GRECO demanava una revisió sobre les disposicions sobre el secret professional bancari i també de trobar la manera per estimular la cooperació de les autoritats amb els òrgans de policia i les autoritats judicials pel que fa a la comunicació d'informació útil per dur a terme una enquesta en els àmbits de la corrupció i les infraccions que l'acompanyen.

El GRECO considera que l'actual Codi Penal –articles 191 i 377– continua obstaculitzant la denúncia de sospites d'infraccions i la comunicació d'informacions.

- 2) El GRECO també va demanar, en la seva recomanació núm. XV, la introducció d'un mecanisme de protecció contra eventuais represàlies pels funcionaris que assenyalin de bona fe sospites de corrupció. No ha fet res i el GRECO se'n queixa.
- 3) El GRECO va demanar en la seva recomanació núm. XVI, que es regulessin rigorosament els conflictes d'interessos, les incompatibilitats i els efectes accessoris pel conjunt de responsables públics (funcionaris, contractats, elegits o càrrecs de confiança). També va demanar un marc que reguli la migració dels agents públics cap al sector privat.

El govern liberal tampoc no ha fet res, i el GRECO recorda que tant la visita a Andorra com el seu informe d'avaluació de l'any 2006 havien permès posar en evidència que hi havia riscos importants, per exemple en matèria de decisions públiques motivades pel benefici o l'interès individual. I no heu fet res.

Resultat: la credibilitat del govern liberal que estava el mes de gener força malmesa, ja és sota mínims aquest febrer.

CONCLUSIÓ

Senyor Pintat, a partir d'aquesta setmana vostè presidirà un govern en funcions. Ja no està legitimat per anar a plantejar cap negociació. Deixi's de fantasies i toqui de peus a terra. El que hem de fer, tots plegats, és que la propera campanya electoral sigui el moment del compromís ciutadà pel canvi necessari del model econòmic. Ara pertoca al les ciutadanes i ciutadans decidir.

El vostre govern ha fet tard.

Estem dissortadament en una situació d'emergència però nosaltres no ens planyem de ser mal entesos o poc estimats. És hora de proposar i no pas de queixar-se.

Per aquest motiu formulem avui un oferiment i alhora una petició de cooperació nacional a totes les forces polítiques, que es fonamenta en els principis següents:

- 1) El compromís d'agilitzar les reformes pel nou model econòmic mitjançant un acord polític nacional per a les relacions amb Europa.
- 2) El compromís d'impulsar un acord entre el Govern i els agents econòmics i socials per tirar endavant un gran pacte pel treball, la cohesió social i el desenvolupament econòmic.
- 3) El compromís d'integrar les posicions de tothom per defensar la nostra inclusió en el sistema financer internacional.

Estem plantejant com podem construir una nova relació de confiança amb els països veïns. I ho volem fer amb responsabilitat posant al servei de l'interès general d'Andorra tota la nostra força i tota la nostra credibilitat. Perquè a l'hora d'anar a defensar Andorra a Europa els socialdemòcrates som coneguts, escoltats i respectats.

Per això reitero avui el compromís que vaig expressar ja públicament el dimecres 11 de febrer: proposar, a partir del proper mes de maig –buscant els acords necessaris amb el conjunt de l'arc parlamentari– una iniciativa responsable que comporti que el nou Consell General discuteixi i adopti, el mes de juny, una norma legal que, establint el principi de l'intercanvi d'informació a la demanda de les autoritats administratives del països veïns, permeti donar a les institucions internacionals una prova, concreta, ferma i clara, que Andorra s'està movent responsablement vers la direcció de la transparència i l'associació positiva amb Europa.

Casa de la Vall, 24 de febrer del 2009

Jaume Bartumeu Cassany
President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata